

Зоран Милошевић
Институт за политичке студије
Београд

КАКО НЕСТАЈУ СЛОВЕНСКИ НАРОДИ

Сажетак

Сложени процеси који су доводили до „нестајања“ различитих делова словенских народа започети су у далекој прошлости, али, нажалост, трају и данас, а да се притом словенски научници нису позабавили овим феноменом. Јасно је да су Словени нападани и да их је много изгинуло у различитим ратовима, али они, у суштини, нису доводили до нестанка неког њиховог народа, већ је то чинила (насилна) асимилација, која је мењала њихов идентитет. У неким случајевима асимилација је трајала дужи временски период и отуђивала је већу или мању групу неког словенског народа. У неким случајевима под утицајем страних центара моћи формирао би се нови (словенски) народ, али са потпуно новом идеологијом и латинским системом вредности, као и савршено новим културним одлицима, политичким тежњама и карактером.

По правилу нови идентитет је садржавао мржњу према матичном народу (Србима и Русима), као и према православљу и ћирици. Уколико би се православље и очувало као доминантна религија било је то «искварено православље» са папским календаром и латиничним писмом. Преко ових нових народа Запад би не само умањивао број Срба и Руса, него и одузимао значајне делове територија, чиме је раздвајао Србе и Русе, а прве и у буквално војничком смислу речи опкољавао и даље мрвио.

Кључне речи

Словени, асимилација, идентитет, социјални инжењеринг, Срби, Руси, држава, култура

Према подацима које даје „Аналитическая газета“, бр. 2, из 2013. године, словенски свет данас има између 300 и 350 милиона људи, а у друге народе асимиловано је исто толико. Асимилација

је, другим речима, словенски свет буквално преполовила, а нанела је веће штете него страдања у свим ратовима које је су Словени водили (углавном одбрамбене). Словени су се претапали у све суседне народе: Немце¹, Мађаре, Румуне, Турке, Албанце, Швеђане, Финце, Литванце... али и међусобно асимилovali. Најчешће су Словени римокатолици „гутали“ православне Словене (Пољаци Русе, Хрвати Србе итд.) или су носиоци „исквареног православља“ (Румуни) асимилovali православне Словене (Србе и Русе). Овај феномен асимилације православних Словена дуго је био табу тема, односно, тема о којој и ако се расправљало то се чинило на маргинама научних збивања, док су резултати таквих

---

¹ Шлески аутономисти у Пољској управо су последњих дана покренули један важан процес. Наиме, шеф партије «Савремена» (Nowoczesna) Катажина Љубнауер и посланик Моника Роса одржале су конференцију за медије на којој су објавиле план да у пољском Сејму (скупштини) представе пројекат допуне закона о националним и етничким мањинама и регионалним језицима, те давање у том контексту, шлеском језику статус регионалног. Засад такав статус има само кашубски језик (варијанта лужичкосрпског). Подршку идеји давања шлеском језику статуса регионалног дао је и покрет „Кукиз 15“ (Kukiz 15). «Савремена» је либерална партија, која је проевропска и пронатовка партија.

У Шлезији од маја 2017. године делује Покрет шлеских аутономаша (RAS), који се већ обраћао пољском председнику Анджеју Дуди са позивом да обнови шлеску аутономију, која је ликвидирана 6. маја 1945. године. Но, шлески аутономаша су се пробудили већ 1990. године и све време траже најширу аутономију у оквиру Пољске. Према њиховој замисли, Шлезија мора имати свој парламент, владу и пореске институције за прикупљање пореза и такси. Већина тог новца треба да остане у Шлезији, а не да се предаје Варшави.

Варшава је после 1. октобра 2017. године и збивања у Каталонији и проглашења независности почела да обраћа пажњу на Шлезију. Пољски министар унутрашњих послова, Мариуш Блашћак, изјавио је да је каталонски референдум упозорење Пољској, јер у држави постоје такве асоцијације код којих аутономија постоји у имену. Тако би се у пољској отворио и други фронт (први је кашубски), а други немачки (у Шлезији живи немачка мањина). За сада надлежност за националне и етничке мањине припада државама чланицима Европске уније, али је Федерални савез европских националиста (FUEN) поднео предлог да се надлежност измести из држава на институције Европске уније. Савез управо прикупља број од милион потписа (рок за привођење посла је до 3. априла 2018. године), али према свему судећи ће у томе и успети, а онда ће се, не само у Пољској, већ и у осталим земљама Европе, отворити питања националних и етничких мањина. Оно што је пољске медије «заболело» јесте да су идеју Савеза подржали пољски Белоруси, Кашуби, Татари и Јевреји потписујући иницијативу, а што је власт доживела као издају, преноси агенција «Регнум».

размишљања скривани од научне и друге јавности. Но, изгледа да је дошло време да се и тема несметане асимилације Словена постави на дневни ред.

АСИМИЛАЦИЈА СЛОВЕНА – ПУТ КА НЕСТАЈАЊУ

Сложени процеси који су доводили до „нестајања“ различитих делова словенских народа започети су у далекој прошлости, али, нажалост, трају и данас, а да се притом словенски научници нису позабавали овим феноменом. Јасно је да су Словени нападани и да их је много изгинуло у различитим ратовима, али они, у суштини, нису доводили до нестанка неког њиховог народа, већ је то чинила (насилна) асимилација, која је мењала њихов идентитет. У неким случајевима асимилација је трајала дужи временски период и отуђивала је већу или мању групу неког словенског народа. У неким случајевима под утицајем страних центара моћи формирао би се нови словенски народ, али са новом идеологијом и системом вредности и савршено новим културним одличјима, политичким тежњама и карактером.

Према руском порталу kramola.info, али са којим су између осталих сагласни и српски аутохтонисти, најранији пример асимилације већег дела словенског становништва догодио се на територији савремене Грчке (посебно на полуострву Пелопонезу). Процес је завршен у XI веку и само су Словени на северу ове покрајине успели да сачувају свој идентитет. Можда су драматичнији подаци за читаву Егејску Македонију. Наиме, према турском попису становништва из 1904. године Срби су чинили 85 посто становника Егејске Македоније (896.494), већ следећи Грчки попис из 1912. године бележи 326,426 православних и 41.000 исламизираних Срба, Турака 295.000, Грка 234.000, Јевреја 60.000, православних Влаха 50.000, Цигана (Рома) 25.302 и Албанаца 15.108. Следећи пописи које је спроводила грчка држава казују да је 1920. године Срба било 500.000, а 1949. 195.395. Данас у Егејској Македонији нема Срба, али има Грка који говоре словенским језиком (10.000).

Други пример тоталне асимилације јесте „гутање“ од стране Немаца многобројних полабских словенских племена, која су од XII века потпадала под немачку власт (световну и црквену). Резултат ове асимилације је нестанак Словена на истоку савремене Немачке (сва територија бивше Немачке Демократске Републике). Само су Лужички Срби, живећи ван главних комуникација и по густим и неприступачним шумама, успели да се очувају у

незнатном броју (приближно 46.000). Сличну судбину доживели су и Словени на Источним Алпима, чија се територија смањила за две трећине.

ЕТНОЦИД СЛОВЕНА У РУМУНИЈИ

Невероватан нестанак (етноцид) Словена (углавном Срба и Руса) догодио се на територији савремене Трансилваније, Влашке и Молдавије. Наиме, социјалним инжењерингом који је организовала Римокатоличка црква преко тзв. Школе Ардељана (водили су је језуити), осмишљена је идеологија румунизма која је тврдила да су становници ове три покрајине (некада и самосталне) државе (Дунавске кнежевине) потомци становника Римске империје, те су им створили адекватни романски језик који је у првој редакцији имао 50 посто српско-словенских речи, а сада, после више поправаки и различитих кампања «борбе за чистоту румунског језика» више од 25 посто. **Због тога и име њихове државе (у преводу) личи на шалу, а не на етничку стварност: Румунија – држава римских војника!**

Ова лаж уграђене је и у румунску државну химну. Наиме, друга строфа гласи:

2. Now or never let's give proof to the world
That in these veins still flows a Roman blood,
That in our chests we still maintain our pride in a name
The victor in his battles, the name of Trajan!

У преводу:

Сада или никада докажимо свету,
Да у овим рукама још тече римска крв
И да у нашим грудима ми са гордошћу чувамо име
Победника у свим биткама, име Трајана.

У ову лаж данас верују милиони, док у истину да се ради о асмилованим Словенима само најпућенији.

Директна романизација становника на данашњем подручју Румуније је кроз народно образовање почела најпре на територији Ердеља, под контролом Хабсбурга. Најпре је почео рад на унији православне јерархије са Римокатоличком црквом, а потом кроз опште школовање омладине тог становништва. У модерно доба, гркокатолички учитељи су Ердељом ширили идеје румунског национализма, а по ослобођењу Влашке и Молдавије од Османлија,

ови учитељи су исти рад проширили и у те кнежевине. Идеје румунског национализма су ширили у сарадњи са образованим људима који су, упадљиво, већином били страног порекла, уз подршку Хабсбуршке монархије, а касније Француске. Поља утицаја на народну свест су нарочито била: просвета, школство, штампа и књижевност.

Најпре је језуит Ладислав Барњаи, у име Римокатоличке цркве, повео преговоре о унији с Римом већ са митрополитом ердељског Београда (Алба Јулије) Теофилом Серемијем (митрополит 1692-1697. год.) који је био потпуно решен да напусти јединство Православне цркве. Митрополит Теофил је у том циљу сазвао сабор Митрополије 1697. године да би прихватио унију с Римом. Након његове смрти, нови кандидат за митрополита Атанасије Ангел је морао, приликом рукоположења у Цариграду, да се закуне да неће прихватити унију с Римом. Атанасије Ангел је био син православног свештеника из Бобјајне (данас у области Хундедоара). Међутим, чим је приспео у Ердељски Београд, показало се да не мари за заклетву. Услови за спровођење уније остварени су када су јерарси на територији хабсбуршког царства званично прихватили унију с Римом на новом Сабору у Ердељском Београду 1698. године на челу с Атанасијем Ангелом (?-1713. год.), а затим је 1700. год. унију с Римом на Сабору прихватила и сва остала православна ердељска јерархија. Сви сачувани документи овог Сабора су на словенском језику (Румуни данас ову чињеницу прикривају именујући словенски језик фразом „стари румунски језик“), иако има и научника (Илију Барбулеску) који овај период историје Румуније називају «Словенски период Румуније». Но, језуити су са унијатима организовали образовну институцију за њено ширење која је касније добила име «Школа Ардељана». Управо њени ђаци су формирали покрет „Школе Ардељана“, који је веома утицао да се изради политичка петиција романизованих Влаха Трансилваније (*Supplex Libellus Valachorum Transsilvaniae*) 1791. године, која је захтевала уједињење влашке, трансилванијске и молдавске нације на идеолошким основама револуционарне Француске. То је био први пут да се појавио политички захтев уједињења народа који данас представљају румунску политичку нацију. Припадници „Школе Ардељана“ су постали стварни творци румунског језика, правописа, граматике и румунског национализма, али и уништивачи српско-словенског наслеђа ових земаља. Унија као метод Римокатоличке цркве за проверавање православних, нажалост, код Срба и Руса никада није до краја проучена, тако да нису изведене ни праве поуке.

Трагично су прошли Словени (понајвише Срби и Руси) и у Молдавији. Наиме, познато је да је Молдавију основао војвода

Драгош и да је добила име по његовој керуши Молди која се удавила приликом преласка реке. Други владар Молдавије је војвода Богдан, који је извојевао независност Молдавије од Угара (због њега су становнике назвали Карабогданцима). Године 1512. Рус (сада Белорус) Франциско Скорина (споменик му стоји испред националне библиотеке Белорусије у Минску), био је у Молдавији код краљице Јелене Бранковић, од које је добио новац, између осталог, за борбу против римокатоличке пропаганде. Румун Илије Барбулеску, додуше и наш академик између два светска рата, наводи да је у Молдавији све до XVII века постајала српска већина са утицајном богословском школом у коју су чак из Прибалтика, и данашње Западне Украјине (Лавов) долазили богослови да се «уче српском језику и црквеном појању». Шта рећи на чињеницу да су Влашка и Молдавија биле у саставу Српске православне цркве (Охридске архиепископије, а потом Пећке патријаршије), те да су у овој цркви рукополагани свештеници и да је управо Српска православна црква одговорна за бројне написане књиге које су служиле у литургији и за учење! Румунска црква се осамосталила, исто као и тзв. Македонска православна црква – одлуком државе и тек када је прешла под власт Цариградске патријаршије 1924. године, купује томос којим добија аутокефалност. Наравно, нова аутокефална црква је прешла на латиницу и румунски језик, као и папски календар. Случајно?

ИСЛАМИЗАЦИЈА – СТРАНПУТИЦА КОЈА ВОДИ КА ГУБЉЕЊУ СЛОВЕНСКОГ ИДЕНТИТЕТА И УСВАЈАЊА ТУРСКОГ

Од почетка XV века дискриминација Словена, опет углавном Срба и Бугара, који су потпали под власт Османлија довела је до исламизације, коју је званични Стамбол водио као државну политику до краја свог постојања. Данас, према турским подацима у самој Републици Турској има око десет милиона поисламљених Срба, бар два милиона Бугара, док број оних у Албанији, Македонији, самој Србији и БиХ тек треба сабрати. Углавном, последица исламизације Срба у БиХ је и појава Бошњака, који су се на тај начин издвојили из састава српске нације, али и са веома слабом словенском идентификацијом. Њихов културолошки и политички образац је прожет исламом и туркофилијом, тако да немају осећај припадности словенским народима. Слична позиција је и код Горанаца (Срби – муслимани), муслимана Рашке области (тзв. санџаклије), са Торбешима у Македонији и Помацима у

Бугарској. Сви они су више противници народа из ког су потекли, него потенцијални савезници.

Аустроугарска монархија је водила политику германизације, иако су Немци чинили тек 25 посто, а разни словенски народи чак 60 посто становништва ове државе. Асимилација је спровођена на бројне начине: од школа, преко црквене уније, системом законодавства по коме православни, на пример, нису могли добити официрски чин, ако не приме римокатоличку веру. Наравно, Беч је осмислио и низ идеологија које су помагале германизацију. На пример, псеудонаучне теорије да су раније Чеси некада били Немци који су се пословенили, док су Словенци били „стари Немци“ који треба да се врате својим коренима. Аустро-Угарска је постигла велике успехе у асимилацији Срба у Трансилванији, које је путем 18 пута већих пореза од свих познатих у свету натерала да се мађаризују, а у цивилној Хрватској, Славонији и Далмацији од Срба унијата и покатоличених Срба створила нову хрватску нацију, која је постала „ударна песница“ Ватикана и Беча против православних Срба. О усташкој идеологији Хрвата и њиховој мржњи према Србима и Русима не треба много говорити.

МАЂАРИ: ПОЛА СРБИ – ПОЛА СЛОВАЦИ

Мађари су освојили исконске словенске земље Срба, Русина и Словака, које су брзо асимиловали, а који су у једном периоду називани погрдно „Мађаронима“ (асимилованим Словенима). Основни метод асимилације у Мађарској био је наметање мађарског језика. Каква је структура мађарске нације најбоље се види по националном мађарском песнику и народном лидеру **Шандору Петефију** (право име Александар Петровић), који је био по оцу Србин, а по мајци Словак. До данас су се у Мађарској очували гркокатолици (православни Срби и Русини), додуше само у литургијском смислу, јер су матерњи језик заборавили.

Ситуација није била боља ни током XX века. За време Другог светског рата процес асимилације словенског становништва Европе имао је веома забрињавајући карактер. Трећи рајх је желео „да коначно реши чешко питање“, што је значило германизацију свих Западних Словена. Покренута је идеологија према којој су Чеси – „Немци који говоре на словенском језику“. Слични планови су постојали и према Пољацима, Словацима, Словенцима, Русима, Србима и другима. Хитлер је планирао да Москву потопа и на њеном месту изгради језеро, а све Русе протера у Сибир. Павелић је геноцидом решавао српско питање на територији

тзв. НДХ, док је сама Србија била подељена између различитих окупатора.

АЛБАНИЗАЦИЈА СРБА

Од краја Другог светског рата спроводила се албанизација Косова и Метохије, а пројекат је започет избацивањем последња два слова из презимена („ић“), јер су била словенског порекла. Први су на удару били Горанци, док су Србе протеривали и убијали. Најбољи пример албанизације Космета је српска заједница Рафчана (Ораховац и околина) у којој до данас није у потпуности извршена албанизација, јер иако имају албански национални идентитет, Рафчани су матерњим језиком сматрали српски језик (додуше називали су га „рафчанским“ и „нашим“ језиком). После „осамостаљења“ Космета, Рафчани су и овај део њиховог идентитета потиснули. Према различитим подацима данас „држава“ Косово спроводи најбруталнију албанизацију (асимилацију) преосталог српског становништва.

МЕЂУСЛОВЕНСКЕ АСИМИЛАЦИЈЕ

Да трагедија Словена буде већа, побринули су се и они сами. Наиме, неке државе су организовале и процес међусловенске асимилације, који је имао успеха, услед блискости народа. Наиме, Пољска је полонизовала Русе из Белорусије и Малорусије (сада Украјине), а осмислила је идеологију украјинства, која је довела до стварања нове словенске нације и државе, углавном сачињене од етничких Руса, што у наше време поприма трагичне размере. „Штафету“ дерусификације у Белорусији и Украјини су затим преузимали различити центри моћи, између осталих Аустро-Угарска, Немци – нацисти и ненацисти, бољшевици, Европска унија, САД...

После Другог светског рата и припајања Подкарпатске Русије Украјини, ова је асимиловала Русине и свима је без питања као националност уписала опредељење „Украјинци“, док им је школе превела на украјински језик. Слично су се понашали и Хрвати, Словенци и Црногорци, односно Република Хрватска, Република Словенија и Република Црна Гора после осамостаљења, наметнувши жестоку политику асимилације преосталих Срба.

Савремено стање идентитета Руса и Срба је веома слично. Наиме, национална политика Русије данас копира курс из времена СССР-а, као што и Србија копира политику СФРЈ. Отуда долази

до вештачког стварања националних мањина и националних проблема. На пример, у Русији пропагирају постојање некаквих Сибираца, Козака и других, а у Србији Војвођана или Румуна (од Влаха).²

Одсутност идентитетске политике, односно, политике по националном питању прети да даље фрагментизује словенске народе, пре свега Русе и Србе, али и оне словенске народе који су у Европској унији. Под утицајем Брисела, на пример, популаризују се „мешани бракови“, иако се код држава које воде рачуна о националном идентитету и националним интеграцијама такви бракови жигошу, јер воде ка националној асимилацији. У Израелу, на пример, постоји државни програм „Маса“ који Јеврејима објашњава опасност мешаног брака. За то време у Русији и Србији медији популаришу такве бракове.

Историја показује да је главни фактор етничке консолидације словенског становништва током историје био језик и култура, али и унутрашња државна политика. Губљење лингвистичких и културних особености (управо је у томе смисао мрвљења српског и руског језика, замена ћирилције латиницом итд.) водила је брзој асимилацији Словена у туђе нације.

---

² Распад СССР-а и СФРЈ наново је донео Русима и Србима не само кризу идентитета, него и губитак заштите, те су их припадници нових народа заштићени националним државама и националистичким идеологијама проглашавали главним злом човечанства и несметано (без осуде било кога) прогањали, исељавали, пљачкали и одузимаи им територије на којима су живели. Руси, после распада СССР-а 1989. године, у Руској Федерацији су бројали 119 милиона људи, у Украјини се припадницима руског народа изјашњавало 11,4 милиона (22 посто становника), у Казахстану 3 милиона (37,8 посто становништва ове земље), Узбекистану 1,7 милиона (осам посто), у Белорусији 1,4 милиона (13,2 посто), Киргизији 917.000 (или 21,5 посто становника), Литванији 905.500 (37,6 посто становника републике), Молдавији 562.000 (13 посто становника републике), Естонији 475.000 (30 посто становника републике), Азербејџану 393.000 (5,5 посто становника републике), Таџикитану 389.000 (7,6 посто становника републике, Грузији 342.000 (6,3 посто становника републике), Летонији 344.500 (9,3 посто републике), Туркменији 334.000 (9,4 посто становника републике), Јерменији 51.500 (1,5 становника републике). Сви Руси који су остали ван Русије били су изложени прогону и укидању националних права, при чему та политика у неким новим државама насталим на постсовјетском простору (Украјина, на пример) и даље укида основна права Руса (на језик, образовање, медије итд.). Иста слика је и са правима Срба на постјугословенском простору. Додајмо још да Руса у даљем иностранству има још 1,4 милиона, од чега већина живи у САД (милион људи).

Zoran Milošević
HOW DO SLAVIC NATIONS DISAPPEAR

Abstract

Complex processes that led to the "disappearance" of different parts of the entire Slavic nation began in the distant past, but, unfortunately, even to this day, Slavic scientists have not dealt with this phenomenon. It is obvious that the Slavs were constantly exposed to the attacks of various forces and that many of them perished in different wars. However, these wars, in fact, did not lead to the disappearance of either of their nations, but (forced) assimilation imposed on them, which has changed their identity. In some cases, assimilation lasted for a longer period of time and alienated a larger or smaller group of Slavic nation. In other cases, under the influence of foreign powers, a new (Slavic) nation would be formed, but with a completely new ideology and the Latin system of values, as well as with perfectly new cultural achievements, political aspirations and character.

As a rule, the new identity contained hatred for the native nations (the Serbs and the Russians), as well as hatred for Orthodoxy and the Cyrillic alphabet. If Orthodoxy would have been preserved as a dominant religion, it was "corrupted Orthodoxy" with the papal calendar and the Latin alphabet. Through these new nations, the West would not only reduce the number of Serbs and Russians, but also take away significant parts of their territories, separating Serbs and Russians, while continuing to surround Serbs and crumble them in the literary, military sense of the word.

Keywords:

Slavs, assimilation, identity, social engineering, Serbs, Russians, state, culture